Plastic Soep is overal

Captain Charles Moore zeilde in 1997 na een zeilwedstrijd op zijn catamaran *Alguita* door een *gyre*. Een gyre is een plek in de oceaan waar verschillende zeestromen in een gigantische cirkelvormige beweging bij elkaar komen. Hij deed daar de ontdekking van zijn leven. Hij stuitte op de Great Pacific Garbage Patch – de vuilnisbelt van de stille Oceaan – ofwel Plastic Soep. Deze soep bestaat uit drijvende nog herkenbare delen plastic, maar ook "gestorven plastic", plastic dat in allerlei kleine deeltjes uiteen gevallen is. Het gaat om een enorm gebied, de Noord-Pacifische Gyre is ongeveer 34 miljoen vierkante kilometer groot. Maar ook de hoeveelheden plastic zijn onvoorstelbaar, mogelijk boven de 100 miljoen kilo.

Over de ontdekking van Moore volgden vele publicaties en studies. In Nederland schreef Jesse Goossens een zeer lezenswaardig en kleurrijk boek over het onderwerp en de enorme problemen die het met zich meebrengt voor het leven in de oceaan en op de aarde. Ook ik heb dat boek in mijn haarvaten zitten. Eén van haar hoofdstukken heet "je gaat het pas zien als je het door hebt". Goossens citeert Cruijff om aan te geven dat zij zich pas ten volle van onze plastic consumptie bewust is geworden nadat zij er echt over ging nadenken. In het verlengde van haar bewustwording van onze consumptie valt mij op dat het fenomeen van de Plastic Soep eigenlijk overal is. Ik geef u daar enkele voorbeelden van:

- In februari 2010 publiceert de Volkskrant over aanwijzingen van een plastic soep ten westen van de Bermuda Driehoek in de *Atlantische Oceaan*;
- In diezelfde krant lees ik in april 2010 over een schoonmaakactie op de Mount Everest. Het gaat om duizenden kilo's verwaaide tenten, lege etensblikken, kleding, zuurstofflessen, touwen en zelfs stoffelijke overschotten;
- In het blad Panda van WNF staat een foto van een dode Albatros: een verbijsterend stilleven van dopjes en stukjes pastic als restant van de Albatros;
- Zelfs het heelal is niet schoon meer. Bij lanceringen van satellieten moeten de autoriteiten steeds meer rekening houden met rondvliegend afval. Er trekken talloze brokstukken hun rondjes om de aarde op 500 tot 1.300 kilometer hoogte, waar ook veel kunstmanen zweven. Voor ruimtereizen is een botsing met `space junk` een van de grootste risicofactoren. Rond de aarde cirkelen zo`n 33.000 objecten groter dan een tennisbal en 110.000 objecten kleiner dan een tennisbal maar groter dan een knikker;
- In februari 2011 blijkt op basis van Europees onderzoek dat de *Middellandse Zee* misschien wel met 250 miljard stukjes microplastic (kleiner dan 5 mm) is vervuild. In sommige monsters zat zes keer meer microplastic dan plankton.

Minder wetenschappelijk onderbouwd, maar volgens mij wel waar, is dat Plastic Soep nu ook op het land aan het oprukken is. Dat merk ik tijdens mijn wekelijkse opruimronde op de hei. Soms ligt er een blikje wat verder weg van het pad, een paar meter achter een struik of boom. Als ik mij een weg door de takken heb gebaand, vind ik in negen van de tien gevallen daar niet alleen dat blikje dat ik al had gezien; bijna altijd ligt daar onder het blad ook een stuk oud plastic. Een zakje, dopje of een aansteker dat inmiddels de kleur van de grond heeft aangenomen. Ik weet bijna zeker dat veel actieve zwerfvuilrapers dit herkennen. Maar als dat bijna altijd het geval is, dan zal dat wel op heel veel plekken op het land zo zijn. Zeker op de plekken waar zelfs nooit wordt schoongemaakt; op moeilijk begaanbare plekken langs de weg, het spoor en in verlaten duingebieden. Ik zou de Universiteit van Wageningen wel eens willen vragen dit voor mij op een betrouwbare wijze in kaart te brengen. Alhoewel, ik ben bang dat Cruijff dan weer gelijk heeft: we gaan het pas zien, als we het door hebben.

Nico van Paridon